

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2013. június 20.*

„Tarifális besorolás — Kombinált Nomenklatúra — 65%-ban lizin-szulfátot, 35%-ban előállítási eljárásból származó szennyeződések tartalmazó termék — 1719/2005/EK rendelet — 1265/2001/EK rendelet — A vegyiparban használt egyes termékekre nyújtott termelési visszatérítések — Jogalap nélkül kifizetett közösségi támogatások — Megtérítés — A bizalomvédelem elve”

A C-568/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Vestre Landsret (Dánia) a Bírósághoz 2011. november 14-én érkezett, 2011. november 9-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Agroferm A/S**

és

a **Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, G. Arestis (előadó), J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev és J. L. da Cruz Vilaça bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. november 22-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Agroferm A/S képviseletében J. Lentz advokat,
- a dán kormány képviseletében V. Pasternak Jørgensen, meghatalmazotti minőségben, segítője: J. Pinborg advokat,
- az Európai Bizottság képviseletében C. Barslev és P. Rossi, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2013. január 24-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: dán.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2005. október 27-i 1719/2005/EK bizottság rendelettel (HL L 286., 1. o.; helyesbítés: HL L 341., 111. o.) módosított, a vám- és a statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet (HL L 256., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 2. kötet, 382. o.; helyesbítés: HL L 17., 2007.1.24., 24. o.) I. mellékletében található Kombinált Nómenklatúra (a továbbiakban: KN) 2309, 2922 és 3824 vámtarifaszámainak, valamint a jogalap nélkül kifizetett összegek visszakövetelésére irányadó uniós jogelvek értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Agroferm A/S (a továbbiakban: Agroferm) és a Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (élelmezésügyi, mezőgazdasági és halászati minisztérium, a továbbiakban: Ministeriet) között az Agroferm részére lizin-szulfát után jogtalanul kifizetett termelési visszatérítési összegek visszafizettetése tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A harmonizált áruleíró és kódrendszert (a továbbiakban: HR) a Vámegyháttműködési Tanács – jelenleg Vámigazgatások Világszervezete – dolgozta ki, és a harmonizált áruleíró és kódrendszerről szóló, 1983. június 14-én Brüsszelben megkötött nemzetközi egyezmény hozta létre, amely egyezményt az Európai Gazdasági Közösség nevében az 1987. április 7-i 87/369/EGK tanácsi határozat (HL L 198., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 2. kötet, 288. o.) hagyta jóvá.
- 4 A HR 29. árucsoportjához tartozó magyarázó megjegyzés szerint az előállítási folyamatból származó „szennyeződések” kifejezés kizárólag olyan anyagokra alkalmazandó, amelyeknek a különálló szerves vegyületben való jelenléte kizárólag az előállítási eljárásból ered. Ezek az anyagok e magyarázó megjegyzés alapján csak akkor minősülnek megengedett szennyeződésnek, ha azokat az általános felhasználástól eltérő különleges felhasználásra való alkalmassá tétele érdekében szándékosan hagyják a termékben.
- 5 A HR-nak a 2309 vámtarifaszámhoz tartozó magyarázó megjegyzései úgy szólnak, hogy ez a vámtarifaszám „teljes” táplálékok vagy „táplálék-adalékanyagok” előállítása során való hozzáadásra szolgáló készítményekre vonatkozik. E készítmények általánosságban számos alkotóelemet tartalmazó, néha „adalékként” megnevezett összetett vegyületek, amelyek jellegét és arányait meghatározott állattenyésztés-tani előállítás céljából rögzítik. Ezek az alkotóelemek – ideértve az aminosavakat – elősegítik többek között az emésztést és általában az állati takarmányfelhasználást, továbbá óvják az állatok egészségét.

Az uniós jog

Tarifális besorolás

- 6 A KN a HR-en alapul. A KN második része tartalmazza az áruk áruosztályokba, árucsoportokba és árualcsoportokba való besorolását.

- 7 A KN 23. árucsoportjának címe: „Az élelmiszeripar melléktermékei és hulladékai; elkészített állati takarmány”. Az ehhez az árucsoporthoz fűzött megjegyzés 1. pontjának értelmében a KN 2309 vámtarifaszáma alá tartoznak „a másutt nem említett, állati takarmányozásra szolgáló olyan termékek[...], amelyeket a növényi vagy állati eredetű anyagok feldolgozása során nyernek, miközben az eredeti anyag elveszti lényeges jellemzőit; de nem sorolható be ide az ipari feldolgozás során keletkező ilyen növényi hulladék, maradék és melléktermék.” A KN 2309 vámtarifaszámának szövege: „Állatok etetésére szolgáló készítmények”.
- 8 A KN 29. árucsoportjának címe: „Szerves vegyi anyagok”. Az ehhez az árucsoporthoz fűzött megjegyzések 1. pontjának a) és b) alpontja így szól:
- „Eltérő rendelkezés hiányában ebbe az árucsoportba tartoznak:
- a) az elkülönített, vegyileg meghatározott szerves vegyületek akkor is, ha szennyeződést tartalmaznak;
- b) az azonos szerves vegyületek két vagy több izomerjének keverékei (akkor is, ha szennyeződést tartalmaznak), kivéve az aciklikus szénhidrogén-izomerek (a sztereoizomerek kivételével) keverékeit[, telített is] (27. árucsoport);”
- 9 A KN 2922 vámtarifaszámának szövege: „Aminovegyületek oxigén-funkciós csoporttal”.
- 10 A KN 38. árucsoportjának címe: „A vegyipar különféle termékei”. A KN 3824 vámtarifaszáma az „[e]lkészített kötőanyagok[ra] öntődei formához vagy maghoz; másutt nem említett vegyipari és rokon ipari termékek[re] és készítmények[re] (beleértve a természetes termékek keverékét is)” vonatkozik.

A termelési visszatérítések

– Az 1260/2001/EK rendelet

- 11 A cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2001. június 19-i 1260/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 346. o.) 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Határozat született arról, hogy termelési visszatérítéseket nyújtanak az 1. cikk (1) bekezdésének a) és f) pontjában felsorolt termékekre, és az 1. cikk (1) bekezdésének d) pontjában felsorolt szirupokra, valamint az 1702 50 00 KN kód alá tartozó vegytiszta fruktózra (levulózra) mint közbelső termékekre, abban az esetben, ha azok a [z EK] 23. cikk[...] (2) bekezdésében említett helyzetek valamelyikébe tartoznak, és azokat bizonyos vegyipari termékek gyártására használják.

[...]”

– Az 1265/2001/EK rendelet

- 12 A vegyiparban használt egyes cukortermékekre nyújtott termelési visszatérítések tekintetében az 1260/2001/EK tanácsi rendelet alkalmazása részletes szabályainak megállapításáról szóló, 2001. június 27-i 1265/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 178., 63. o., magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 33. kötet, 76. o.) 1. cikke így szól:

„(1) E rendelet alkalmazásában »alaptermékek«:

- a) az 1260/2001[...] rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a) és f) pontjában említett termékek, és

b) az 1260/2001[...] rendelet 1. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említett, és a korábbi 1702 60 95, valamint a korábbi 1702 90 99 KN-kód alá tartozó, legalább 85%-os tisztaságú cukorszirupok,

amelyeket az I. mellékletben felsorolt vegyipari termékek gyártása során használnak fel.

[...]”

13 Az 1265/2001 rendelet 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A termelési visszatérítést az a tagállam nyújtja, amelynek területén az alaptermékek feldolgozására sor kerül.

(2) A tagállam csak akkor nyújthat visszatérítést, ha vámfelügyelet vagy azzal azonos garanciákat nyújtó közigazgatási ellenőrzés biztosítja, hogy az alaptermékeket a 3. cikkben említett kérelemben előírt célra használják fel.”

14 E rendelet 10. cikke értelmében:

„(1) A termelési visszatérítés iránti kérelmet írásban, és annak a tagállamnak az illetékes hatóságához kell benyújtani, ahol az alaptermék feldolgozásra kerül.

A kérelemben fel kell tüntetni a következőket:

[...]

c) annak a vegyipari terméknek a vámtarifaszámát és megnevezését, amelynek gyártásához az alapterméket felhasználják;

[...]

(3) A (2) bekezdés alkalmazása érdekében:

[...]

b) a termelési visszatérítésre való jogosultság azon tagállam által a feldolgozó számára megadott előzetes jóváhagyástól tehető függővé, amelynek területén az említett feldolgozó a köztes terméket valamely, az I. mellékletben említett vegyipari terméké feldolgozza.

A második albekezdésben említett elismerést az adott tagállam akkor adja meg, ha a kérelmező az utóbbinak minden lehetőséget megad a szükséges ellenőrzések lefolytatásához.

[...]”

15 Az 1265/2001 rendelet I. mellékletéből következően a termelési visszatérítések a KN 29. árucsoportjába (szerves vegyi anyagok/szerves vegyipari termékek) és 38. árucsoportjába (a vegyipar különféle termékei) tartozó termékek gyártására nyújthatók.

A közös agrárpolitika finanszírozása

- 16 A közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 1999. május 17-i 1258/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 209., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 25. kötet, 414. o.) 8. cikke így rendelkezett:

„(1) A tagállamok a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően megteszik azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy:

- a) meggyőződjenek róla, hogy az Alap által finanszírozott ügyletek ténylegesen megvalósulnak, és végrehajtásuk szabályszerű;
- b) megakadályozzák és kezeljék a szabálytalanságokat;
- c) behajtsák a szabálytalanság, illetve gondatlanság miatt elveszett összegeket.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az ilyen céllal tett intézkedésekről, és különösen a közigazgatási és bírósági eljárások állásáról.

(2) Teljes behajtás hiányában a szabálytalanság, illetve gondatlanság pénzügyi következményeit a Közösség viseli, a tagállamok közigazgatási vagy más szerveinek tulajdonítható szabálytalanság, illetve gondatlanság következményeinek a kivételével.

A behajtott összegeket az akkreditált kifizető ügynökség részére kell folyósítani, amely levonja azt az Alap által finanszírozott kiadásokból. A behajtott vagy késedelmesen fizetett összegek utáni kamatot az Alapba kell befizetni.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 Az Agroferm egy olyan dán vállalkozás, amely Esbjergben (Dánia) található üzemében 2006 júniusáig gyártott lizin-szulfátot. A lizinből álló termékeket az alapanyagukat képező cukorból állítják elő.
- 18 Az Agroferm 2004. május 19-én a lizin-szulfátra vonatkozó termelési visszatérítés nyújtásához szükséges előzetes elismerés iránti kérelmet nyújtott be a dán vámhatóságokhoz. Ebben a kérelemben előadta, hogy lizin-szulfát előállítását tervezi, amelyet szerinte a KN 2922 vámtarifaszáma alá kell sorolni. Az említett hatóságok pozitív választ követően az Agroferm rendszeresen részesült a lizin-szulfát előállításához általa felhasznált cukormennyiségnek megfelelő termelési visszatérítésben.
- 19 A Force Technology – a dán hatóságok nevében elemzéssel megbízott magánvállalkozás – által a termékek mintáin azok tarifális besorolása érdekében végzett elemzéseket követően azt javasolta, hogy az Agroferm által előállított terméket a KN 23. árucsoportja, és ne annak 29. árucsoportja alá sorolják be. A Force Technology 2006. április 5-i véleményében kijelentette, hogy az elemzett mintát fermentálással állították elő, és hogy a szóban forgó termék lizin-szulfátot és annak fermentálással létrejött melléktermékeit tartalmazza. E vállalkozás megjegyezte, hogy a csupán 66%-os tisztaságú (a szárazanyagban lizin-szulfátot ilyen arányban tartalmazó) termék nem sorolható a KN 29. árucsoportja alá.
- 20 Miután a dán vámhatóságok a Vámkódexbizottsághoz fordultak, az utóbbi kijelentette, hogy az esetenkénti értékelést kell előnyben részesíteni annak eldöntése érdekében, hogy a vegyi termékek esetében milyen mértékű szennyeződés fogadható el, és milyen besorolást kell alkalmazni azokra vonatkozóan, illetve hogy az alapeljárás tárgyát képező készítményt a KN 23. árucsoportja, és nem annak 29. árucsoportja alá kell besorolni.

- 21 A Direktoratet for FødevareErhverv (élelmiszer-igazgatóság, a továbbiakban: Direktoratet) 2006. augusztus 10-i határozatával arról tájékoztatta az Agrofermet, hogy az Európai Bizottsággal és a Vámkódexbizottsággal történő konzultációt követően megállapításra került, hogy a szóban forgó társaság által előállított termékeket nem a KN 2922 vámtarifaszáma szerinti lizinalapú termékeként kell besorolni, és hogy ennél fogva e társaság nem részesülhet termelési visszatérítésben.
- 22 2006. november 22-én a Direktoratet úgy határozott, hogy az Agroferm nagyjából 86,6 millió DKK – kamatokkal növelt – összeget köteles visszatéríteni, amely véleménye szerint a 2004 augusztusától 2006 márciusáig kifizetett termelési visszatérítéseknek felel meg; ezen összeg tekintetében a felek nem értenek egyet.
- 23 Az Agroferm a Direktoratet által hozott határozatok ellen 2006. december 18-án jogorvoslati kérelmet terjesztett a Ministeriet elé. A Ministeriet 2008. július 18-i határozatában minden pontjában a Direktoratet által hozott határozatokat követte, és megállapította, hogy az Agroferm nem járt el jóhiszeműen, amikor termelési visszatérítések nyújtását kérte.
- 24 Az Agroferm 2009. szeptember 23-i keresetlevelét a Retten i Esbjerg (ejsbergi elsőfokú bíróság) elé terjesztette, amely 2009. november 4-i határozatával és a felek közös kérelmét követően az ügyet áttette a Vestre Landsrethéz azon indokkal, hogy az alapeljárás a dán polgári eljárásjog értelmében elvi kérdést tartalmazónak minősül, mivel az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdéseket vet fel, és előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztése volt várható.
- 25 E körülményekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság az eljárás felfüggesztéséről határozott, és a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) A [KN] 2309 vámtarifaszáma, 2922 vámtarifaszáma vagy 3284 vámtarifaszáma alá kell-e besorolni azt a terméket, amelyet *coryne-bacterium glutamicum*mal való fermentálással cukorból állítanak elő, és amely – az előzetes döntéshozatalra utaló végzés I. mellékletében meghatározottak szerint – előállítási folyamatból származó szennyeződések (változatlan nyersanyagok, a gyártási folyamat során felhasznált reagensek és melléktermékek) mellett nagyjából 65%-ban tartalmaz lizin-szulfátot?

E tekintetben figyelembe kell-e venni, ha a szennyeződések annak érdekében hagyják szándékosan a termékben, hogy a termék különösen vagy még inkább alkalmas legyen takarmánygyártásra, vagy ha azért hagyják a termékben a szennyeződések, mert eltávolításuk nem szükséges vagy nem kifizetődő? Ilyen esetben milyen iránymutatás alapján kell e kérdésre választ adni?

A válaszadás szempontjából figyelembe kell-e venni azt a tényt, hogy olyan lizintartalmú termékeket is elő lehet állítani – beleértve a „tisztá” (>98%) lizint és a lizin-HCl-alapú termékeket –, amelyek lizintartalma magasabb, mint a fent leírt lizin-szulfáté, és e tekintetben figyelembe kell-e venni azt a tényt, hogy a fent leírt lizin-szulfát termék lizinszulfát- és szennyeződéstartalma megfelel más gyártók lizinszulfát-alapú termékeiben található tartalomnak? Ilyen esetben milyen iránymutatás alapján kell e kérdésre választ adni?

2) Amennyiben a jogszerűség elve értelmében az állapítandó meg, hogy a gyártás nem tartozott a visszatérítési rendszer hatálya alá, akkor ellentétes-e az uniós joggal, ha a jelen üggyhöz hasonló esetben a nemzeti hatóságok a jogbiztonság és a bizalomvédelem nemzeti elvével összhangban eltekintenek azon visszatérítési összegek visszafizetésének elrendelésétől, amelyeket a gyártó jóhiszeműen kapott?

- 3) Amennyiben a jogszerűség elve értelmében az állapítandó meg, hogy a gyártás nem tartozott a visszatérítési rendszer hatálya alá, akkor ellentétes-e az uniós joggal, ha a jelen ügghöz hasonló esetben a nemzeti hatóságok a jogbiztonság és a bizalomvédelem nemzeti elvével összhangban tiszteletben tartják azokat határozott ideig érvényes kötelezettségvállalásokat (visszatérítési bizonyítványokat), amelyeket a gyártó jóhiszeműen fogadott?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 26 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló, lizin-szulfát tartalmú terméket, valamint az annak előállításai folyamatából származó szennyeződések a KN 2309 vámtarifaszáma, 2922 vámtarifaszáma vagy 3284 vámtarifaszáma alá kell-e besorolni.
- 27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a jogbiztonság és az ellenőrzések megkönnyítése érdekében az áruk tarifális besorolásának meghatározó szempontját általában azok objektív, a KN-vámtarifaszám és az áruosztályok, illetve árucsoportok megjegyzéseinek szövegében meghatározott jellemzőiben és tulajdonságaiban kell keresni (lásd különösen a 40/88. sz. Weber-ügyben 1989. május 25-én hozott ítélet [EBHT 1989., 1395. o.] 13. pontját, a C-142/06. sz. Olicom-ügyben 2007. július 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-6675. o.] 16. pontját, valamint a C-215/10. sz., Pacific World és FDD International ügyben 2011. július 28-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-7255. o.] 28. pontját).
- 28 Arra is rá kell mutatni, hogy a HR magyarázó megjegyzései a Közös Vámtarifa egységes alkalmazása lényeges eszközeinek minősülnek, és ily módon hasznos segítséget nyújtanak annak értelmezéséhez (lásd ebben az értelemben a C-11/93. sz. Siemens Nixdorf ügyben 1994. május 19-én hozott ítélet [EBHT 1994., I-1945. o.] 12. pontját, a C-15/05. sz. Kawasaki Motors Europe ügyben 2006. április 27-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-3657. o.] 36. pontját, valamint a fent hivatkozott Pacific World és FDD International ügyben hozott ítélet 29. pontját).
- 29 Először is a KN 2922 vámtarifaszámát illetően a KN 29. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontjának a) alpontja úgy rendelkezik, hogy ennek az árucsoportnak a vámtarifaszámái csak az elkülönített, vegyileg meghatározott szerves vegyületeket tartalmazzák, akkor is, ha azok szennyeződést tartalmaznak.
- 30 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás tárgyát képező lizin-szulfát alapú termék 65%-ban lizin-szulfátot, 35%-ban pedig az alkalmazott fermentációs előállítási eljárásból származó sejtmasszát tartalmazó, vegyileg meghatározott összetételű szerves vegyület. Ezen túlmenően a kérdést előterjesztő bíróság szerint ezt a sejtmasszát – amely biológiailag nagyon értékes tápanyagot tartalmaz – szándékosan hagyták ebben a termékben annak takarmányként történő felhasználásra, való alkalmasságának javítása és a lizin-szulfátban található nedvesség megkötése megakadályozásának érdekében.
- 31 Ennélfogva felmerül az a kérdés, hogy ezt a sejtmasszát olyan szennyeződésnek lehet-e tekinteni, amely a KN 29. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontja a) alpontjának értelmében nem vonja kétségbe az ezen árucsoport vámtarifaszámái alá történő besorolást.

- 32 E tekintetben ugyan a KN 29. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontja lehetővé teszi a szennyeződések jelenlétét, ám meg kell állapítani, hogy e szennyeződések szükségszerűen melléktermék jellegűek, azért, mert nem zavarhatják meg a szóban forgó szerves vegyület „elkülönített” jellegét. Ugyanis amint azt a főtanácsnok indítványának 31. pontjában kifejtette, e tűréshatár oka az, hogy a vegyület 100%-os tisztaságú előállítására technikailag általában nem teljesíthető.
- 33 Ezen túlmenően a KN 29. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontjának f) és g) alpontjából azt következik, hogy ennek az árucsoportnak a vámtarifaszámai többek között az e megjegyzés 1. pontjának a) alpontjában megnevezett termékeket is tartalmazzák, a tartósításukhoz vagy szállításukhoz szükséges stabilizáló anyagok hozzáadásával, ha ezek hozzáadása nem teszi a terméket az általános felhasználástól eltérő, más célra alkalmassá.
- 34 Mivel a KN 29. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontja f) és g) alpontjának értelmében az ezen árucsoport alá sorolható termékekhez más anyagok hozzáadásának meg kell felelnie bizonyos – többek között biztonsági vagy szállítási okokkal kapcsolatos – pontos követelményeknek, megőrizve az érintett termék általános felhasználásra való alkalmasságát, szükségképpen meg kell állapítani, hogy ugyanez annál inkább érvényes az ehhez az árucsoporthoz tartozó megjegyzés 1. pontjának a) alpontjában említett szennyeződésekre is.
- 35 Amikor ugyanis valamely termék az előállítási folyamatából származó olyan szennyeződések tartalmaz, amelyek az utóbbit annak általános felhasználásától eltérő különleges felhasználásra teszik alkalmassá, ez a termék nem tekinthető a KN 29. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontjának a) alpontja értelmében vett „elkülönített” vegyületnek, mivel ezek a szennyeződések e termék felhasználása szempontjából meghatározók.
- 36 Egyébiránt ugyanez a megállapítás következik a jelen ítélet 4. pontjában hivatkozott, a HR 29. árucsoportjához tartozó magyarózó megjegyzésből is.
- 37 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból az tűnik ki, hogy a szennyeződések azért hagyták az alapeljárás tárgyát képező, fermentációt követően keletkezett termékben, hogy azt az általános felhasználása helyett állati takarmányok – bizonyos mennyiségű biológiailag értékes tápanyagot tartalmazó – adalékanyagaként történő különleges felhasználásra tegyék alkalmassá.
- 38 Következésképpen az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló lizin-szulfát alapú termék nem sorolható a KN 2922 vámtarifaszáma alá.
- 39 A KN 2309 vámtarifaszáma „állati takarmányozásra szolgáló termékekre” vonatkozik. A KN 23. árucsoportjához tartozó megjegyzés 1. pontja értelmében e vámtarifaszám tartalmazza a másutt nem említett, állati takarmányozásra szolgáló olyan termékeket, amelyeket növényi vagy állati eredetű anyagok feldolgozása során nyernek, miközben az eredeti anyag elveszti fő jellemzőit, de nem sorolható be ide az ilyen feldolgozás során keletkező növényi hulladék, maradék és melléktermék.
- 40 Ezen túlmenően a HR-nek a 2309 vámtarifaszámra vonatkozó, a jelen ítélet 5. pontjában hivatkozott magyarózó megjegyzéseiből kiderül, hogy e vámtarifaszám különösen az olyan adalékanyagokra vonatkozik – ideértve az aminosavakat is –, amelyek jellegét és arányait meghatározott állattenyésztés-tani előállítás céljából rögzítik.
- 41 Ezzel kapcsolatosan rá kell mutatni, hogy az áru rendeltetése a besorolás objektív szempontját képezheti, amennyiben az szorosán az adott áruhoz tartozik, amely kötődésnek az áru objektív jellemzői és tulajdonságai alapján megállapíthatónak kell lennie (lásd a C-183/06. sz. RUMA-ügyben 2007. február 15-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-1559. o.] 36. pontját; a fent hivatkozott Olicom-ügyben hozott ítélet 18. pontját, valamint a C-123/09. sz. Roeckl Sporthandschuhe ügyben 2010. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-4065. o.] 28. pontját).

- 42 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló lizin-szulfát alapú termék rendeltetése, hogy adalékanyagként az állati takarmányok előállításánál használják fel. E termék bizonyos olyan összetevőket – így többek között aminosavat – tartalmazott, amelyek az állati takarmányozás szempontjából kedvező hatásúak.
- 43 Ezért e termék objektív jellemzői, és különösen a szándékosan a termékben hagyott, az előállítási eljárásból származó sejtmassza összetevői arra szolgáltak, hogy azt az állattakarmány-előállítás során adalékanyagként használják fel. Ebből következően e termék megfelelt az ahhoz megkövetelt feltételeknek, hogy a KN 2309 vámtarifaszáma alá lehessen besorolni.
- 44 A KN 3824 vámtarifaszámát illetően elegendő megjegyezni, hogy ez olyan gyűjtő vámtarifaszám, amely csak akkor alkalmazandó, ha az érintett termék egyáltalán nem sorolható semmilyen másik vámtarifaszám alá. Mivel a jelen ügyben nem ez az eset áll fenn, e vámtarifaszám relevanciáját nem szükséges megvizsgálni.
- 45 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a KN-t úgy kell értelmezni, hogy a lizin-szulfátból és az annak előállítási folyamatából származó szennyeződésekkel álló terméket állati takarmányozásra szolgáló készítményként a 2309 vámtarifaszám alá kell besorolni.

A második és harmadik kérdéstről

- 46 A második és harmadik kérdésével – amelyeket együttesen kell megvizsgálni – a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy – a nemzeti jog szerint figyelembe veendő bizalomvédelem és jogbiztonság alapelveire tekintettel – az uniós joggal ellentétes-e az, ha a nemzeti vámhatóságok egyrészt visszakövetelik a gyártó által a lizin-szulfát után jóhiszeműen kapott termelési visszatérítési jogalap nélkül kifizetett összegét, másrészt e termék tekintetében megtagadják azon termelési visszatérítés kifizetését, amelyre nézve e hatóságok a gyártóval szemben kötelezettséget vállaltak.
- 47 Előjáróban emlékeztetni kell arra az állandó ítélkezési gyakorlatra, miszerint nem tekinthető az uniós joggal ellentétesnek, ha a nemzeti jog a közigazgatási aktusok visszavonásakor és a valamely hatóság által jogalap nélkül kifizetett pénzügyi szolgáltatások visszakövetelésekor a jogszerűség elvével egyidejűleg figyelembe veszi mind a jogbiztonság, mind a bizalomvédelem elvét, mivel ez utóbbiak az uniós jogrend részét képezik. Ezeknek az elveknek még szigorúbban kell érvényesülniük a pénzügyi következményekkel járó szabályok esetén (lásd a C-383/06-C-385/06. sz., Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening és társai egyesített ügyekben 2008. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-1561. o.] 52. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 48 Mindazonáltal rá kell mutatni, hogy az 1265/2001 rendelet – amelynek alapján az Agroferm termelési visszatérítésben részesült a lizin-szulfát tekintetében – a közös agrárpolitika keretében a cukorágazat közös piacának szervezéséről szóló 1260/2001 rendelet alkalmazásának részletes szabályait állapítja meg.
- 49 Ennélfogva az Unió által a hivatkozott 1265/2001 rendelet alapján jogalap nélkül kifizetett összegek visszatérítésének jogalapját a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1258/1999 rendelet rendelkezései képezik (lásd analógia útján a strukturális alapokból jogalap nélkül kifizetett támogatások visszatérítése vonatkozásában a fent hivatkozott Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 39. pontját).
- 50 Így különösen az utóbbi rendelet 8. cikke (1) bekezdésének c) pontja a szabálytalanság, illetve gondatlanság miatt elvesztett összegek behajtására kötelezi a tagállamokat, anélkül hogy ehhez szükség lenne nemzeti jogi felhatalmazásra (lásd ebben az értelemben a 205/82-215/82. sz., Deutsche Milchkontor és társai egyesített ügyekben 1983. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 1983., 2633. o.] 22. pontját).

- 51 Ezzel kapcsolatosan a bizalomvédelem és a jogbiztonság elveit az uniós jog szabályai szerint kell érvényre juttatni (lásd analógia útján a fent hivatkozott Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 53. pontját).
- 52 E tekintetben ki kell emelni, hogy a bizalomvédelem elvére nem lehet hivatkozni valamely uniós jogszabály egyértelmű rendelkezésével szemben, és az uniós jogot alkalmazni köteles nemzeti hatóság – uniós joggal ellentétes – magatartása nem alapozhat meg a gazdasági szereplőben jogos elvárást az uniós joggal ellentétes bánásmódra vonatkozóan (lásd a C-31/91-C-44/91. sz., Lageder és társai egyesített ügyekben 1993. április 1-jén hozott ítélet [EBHT 1993., I-1761. o.] 35. pontját, a C-94/05. sz., Emsland-Stärke ügyben 2006. március 16-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-2619. o.] 31. pontját, valamint a C-153/10. sz. Sony Supply Chain Solutions [Europe] ügyben 2011. április 7-én hozott ügyben hozott ítélet [EBHT 2011., I-2775. o.] 47. pontját).
- 53 Márpedig az 1265/2001 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése a termelési visszatérítésben részesülő „alaptermékeként” magában foglalja többek között az e rendelet I. mellékletében felsorolt vegyipari termékek gyártására használt cukrot is. Ez a melléklet kifejezetten felsorolja a KN 29. és 38. árucsoportjába tartozó termékeket. Továbbá a hivatkozott rendelet 10. cikke (1) bekezdésének c) pontjából kitűnik, hogy a termelési visszatérítés iránti kérelemben fel kell tüntetni annak a vegyipari terméknek a vámtarifaszámát és megnevezését, amelynek gyártásához az alapterméket felhasználják.
- 54 Ezzel kapcsolatosan – amint azt a főtanácsnok indítványának 63. pontjában megjegyezte – valamely gazdasági szereplő csak akkor alapíthat jogos bizalmat a termelési visszatérítés nyújtására nézve, ha az általa előállított termék a KN-nek az visszatérítési igazolásban megadott árucsoportja vagy vámtarifaszáma alá sorolandó.
- 55 A jelen ügyben – amint az az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésből kitűnik – az alapeljárás tárgyát képező terméket valójában a KN 2309 vámtarifaszáma, és nem a termelési visszatérítésből részesülő gazdasági szereplő által hibásan bejelentett 2922 vámtarifaszáma alá kellett volna besorolni.
- 56 Ennélfogva a termelési visszatérítés e termék utáni kifizetése ellentétes volt az uniós joggal. Következésképpen meg kell állapítani, hogy a dán vámhatóságok a gazdasági szereplő jóhiszeműségétől függetlenül nem alapíthattak e gazdasági szereplő javára jogos bizalmat arra, hogy az uniós joggal ellentétes bánásmódban részesülhet. Ez akkor is igaz, ha egyrészt e visszatérítést a dán vámhatóságok által kiállított előzetes elismerés alapján fizették ki, másrészt pedig e hatóságok a gazdasági szereplő által a nyilatkozatában elkövetett hiba felfedezése előtt kötelezettséget vállaltak a további visszatérítések kifizetésére.
- 57 A fenti megfontolásokból következően a második és harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a bizalomvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben a nemzeti vámhatóságok egyrészt visszakövetelik a termelőnek a lizin-szulfát után nyújtott termelési visszatérítés jogalap nélkül kifizetett összegét, és másrészt e termék tekintetében megtagadják azon termelési visszatérítés kifizetését, amelyre nézve e hatóságok a gyártóval szemben kötelezettséget vállaltak.

A költségekről

- 58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A 2005. október 27-i 1719/2005/EK bizottság rendelettel módosított, a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében található Kombinált Nomenklatúrát úgy kell értelmezni, hogy a lizin-szulfátból és az annak előállításának folyamatából származó szennyeződésekkel álló terméket állati takarmányozásra szolgáló készítményként a 2309 vámtarifaszám alá kell besorolni.**
- 2) **A bizalomvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben a nemzeti vámhatóságok egyrészt visszakövetelik a termelőnek a lizin-szulfát után nyújtott termelési visszatérítés jogalap nélkül kifizetett összegét, és másrészt e termék tekintetében megtagadják azon termelési visszatérítés kifizetését, amelyre nézve e hatóságok a gyártóval szemben kötelezettséget vállaltak.**

Aláírások